

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2025 оны 6 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	<u>БОЭТ</u>	Сумдын эмнэлэг	Өрхийн эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг	Цэргийн анги	Нийт дүн
1	Нийт үзлэг	91666	50646	48548	30450	553	221863
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	14830	15357	17674	3599	415	51875
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	15526	5866	5518	1047	11	27968
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	30126	10230	7410	6424		54190
5	Нийт төрөлт	469	76				545
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	4806	2699		1660		9165
7	Нас баралт	42	77	44			163

№	Үзүүлэлт	2024.6	2025.6	Өөрчлөлт
1	Нийт үзлэг	213802	221863	8061
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	55802	51875	-3927
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	20397	27968	7571
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	51629	54190	2561
5	Нийт төрөлт	583	545	-38
6	Охидын төрөлт	28	24	-4
7	Гэрийн төрөлт	0	0	0
8	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	9255	9165	-90
9	Нас баралт	158	163	5
10	0-1 насны эндэгдэл	8	11	3
11	1-5 насны эндэгдэл	0	2	2
12	Хурц халдварт өвчин	838	708	-130

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2024.6 сар	2025.6 сар	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	13,7	20.0	6.3
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	412.3	393.8	-18.5
Үүнээс охидын	хувь	5.8	5.5	-0.3
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	141.6	92.0	-49.6
БЗДХ	10000 хүн амд	36.9	39.6	2.7
Үүнээс өсвөр үе	хувь	18.9	21.3	2.4
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	77.6	76.8	-0.8
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	41.1	46.5	5.4

I.ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт 221863 хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 36,0%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 9165 хүнийг 57931 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 6.3 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 5391 дуудлагад явж үйлчилсний 672(12,5%) нь алсын дуудлага 463 (8.6%) нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна.
- Нийт эмийн сангууд 105620 жор хүлээн авч, 9,2 тэрбум гаруй төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.
- ЭЗСангуудад нийт 9990 жор ирсний 29,1% (2912) нь ЭМДаатгалын, 0,2% (18) мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 70,7%(7060) нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 60.5% байна.

II.БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

1. 6 сарын байдлаар 54190 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2561 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. Нийт өвчлөлийн 67,7% нь шинэ өвчлөл байна.
2. **Үүнээс тэргүүлэх 5 өвчлөл нь:**
 1. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-16308
 2. Хоол шингээх эрхтний өвчин-7755
 3. Зүрх судасны тогтолцооны өвчин-4727
 4. Шээс бэлэгсийн тогтолцооны өвчин-4581
 5. Арьс харшил-3289
 6. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-2818
3. 6 сарын байдлаар 788 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба өвчлөл өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулхад 168 тохиолдолоор буурсан байна.
4. Оны гарсаар 163 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 6,7% нь бусад ослоор , 16,0% нь хорт хавдраар, 6,7% нь зам тээврийн ослоор, 3,1% нь амиа хорлож, үлдэх хувь нь өвчнөөр тус тус нас барсан байна. Нийт нас баралтын 52 нь эмнэлэгт, бусад нь гэртээ хээр гадаа нас барсан байна.
5. БОЭТөвд 42 эндэгдэл тохиолдож 19 задлан шинжилгээнд хамруулсан ба задлан шинжилгээний хувь 45,0 % тай байна. Үндсэн оношийн зөрөө байхгүй. 7 нярай эмгэг судлалын шинжилгээнд хамрагдсан.
6. **Нас баралтын шалтгаан:**
 1. Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-53
 2. Хорт хавдраар-26
 3. Осол гэмтлээр-27
 4. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-16
 5. Хоол шингээх эрхтний өвчин-10
 - 6 .Чихрийн шижин-5
 7. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-3
 - 8.Бөөрний шээсний замын эмгэг-5
 9. Перинаталь үеийн эмгэг-9
 10. Үжил-2

- 11. Архины хордлого-2
- 12.R54- хөгшрөл-1
- 13. R96.0-Агшин зуурын үхэл-1
- 14. Арьсны өвчин-1
- 16. Халдварт өвчин Ёлом-1
- 17.E41- тэжээлийн доройтол-1

III.ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 545 эх төрж 551 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 38 төрөлтөөр хүн амын төрөлт буурсан байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эрэгтэй хүйс давамгайлж байна.
- Нийт төрөлтийн 7.0% (38) дутуу төрөлт эзэлж байна. төрөлтийн 4,4% (24) охидын төрөлт эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оны мөн үеэс 4 төрөлтөөр буурсан үзүүлэлттэй байна.(ДЗ-8, Бу-2, ГТ-3, Сэ-1, Цц-4, Мо-1,Но-1, Нн-1,Хб-2, ХҮ-1)
- 6 сарын байдлаар 217 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 393,8 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 18,5%-р буурсан үзүүлэлт байна.
- 666 жирэмсэн эх хяналтанд шинээр орсны 621 (93,2%) эрт, 45(6,8%) хожуу хяналтад орсон байна.
- Нялхсын эндэгдлийн 11 тохиолдол бүртгэгдсэн.Үүнд эрт үеийн /0-6 хоногтой/-6, хожуу үеийн /7-28 хоногтой/ -4, 6 сартай-1 хүүхэд тус тус эндсэн байна. Эндэгдлийн шалтгаан нь нярайн дутуу хөгжил-3, нярайн амьсгал гачаалын хам шинж-2, Нярайн амьсгал гачаал, тодорхойгүй-1, нярайн бактерт үжил, тодорхойгүй-3, Нярайн ишемийн шалтгаант энцефалопати-1, Менингоэнцефалопатия, хоёр талын уушгины хатгалгаа-1 байна. Гт-2, Цц-1, Цо-1, Бд-1,Бу-1, Эх-1,Но-1, Мн-1, Шб-2. 1-5 насны хүүхдийн 2 эндэгдэл бүртгэгдсэн нь осол гэмтлийн шалтгаантай байна. Шб-1, Нн-1 тус тус эндсэн байна.
- 6 сарын байдлаар давхардсан тоогоор 22602 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 52,0 % эзэлж байна. Хяналтанд хамрагдсан 0-1 хүртэлх насны хүүхдүүдээс 51 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,1%-г эзэлж байгаа ба 16 хүүхэд туранхай, 13 хүүхэд тураалтай, өсөлт хоцрогдолтой 22 хүүхэд, тарган хүүхэд-44 байна. Хяналтанд хамрагдсан 1-5 насны хүүхдүүдээс тураалтай-7 хүүхэд, жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,09%-ийг эзэлж байгаа ба 50 хүүхэд туранхай, 21 хүүхэд өсөлтийн хоцрогдолтой, 11 хүүхэд тарган байна.
- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 76,8%, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 46,5%-тай байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- 973 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулхад 96 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт халдварт өвчний 306 /31.4%/-г БЗДХ, 192 /19.7%/-г салхинцэцэг, 42 /4.3%/-г гар хөл амны өвчин, 39 /4.0%/-г бактерийн гаралтай хоолны хордлого, 5/ 0.5%/-г цусан суулга,сальмонеллез, 357 /36.7%/-г улаанбурхан, 8 /0.8%/-г сүрьеэ, 16 /1.6%/-улаан эсэргэнэ, 4 /0.4%/-г ёлом, 1/0.1%/-г толбот чичрэг, 2 /0,2%/-г вируст гепатит. 1 /0,1%/-г арьс мөөгөнцөртөх өвчин зэрэг өвчнүүд тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ-н 1.6% (5) нь жирэмсний үзлэгээс, 3.9% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 91.5% нь өвчний учир амбулатороор, 3.0% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

АНХААРАЛ ТАТСАН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

1. 1000 амьд төрөлтөд нялхсын эндэгдэл 20.0-р (3) нэмэгдсэн.
2. Нас баралт, ялангуяа сэргийлж болох хавдар-/26/, чихрийн шижин-/5/, тархинд цус харвалт /2/, зүрхний шигдээс-/12/, осол гэмтэл-/27/, архины хордлого-/2/ зэрэг шалтгаант нас баралт нийт нас баралтын 45.4% эзэлж байна.
3. Халдварт өвчин өнгөрсөн оны мөн үеэс 96 тохиолдлоор буурсан байна. БЗДХ-ын 306 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Үүнээс зонхилон тохиолдох тэмбүү – 123, Харьяаллаар нь авч үзвэл : Бд-1, Бо-4, Бу-7, Гт-4, Мо-3, Но-2, Хб-4, Хх-4, Хү-1, Цо-1, Цц-6, Шб-15, Өо-25, Эх-22, Бусад газар-24. үүнээс өсвөр насны 15-19 насны -/26/ байна. Гонококк-92, Харьяаллаар нь авч үзвэл : Бд-2, Бу-1, Гт-1, Мо-3, Мн-1, Но-3, Нн-1, Хб-1, ХХ-3, Хү-3, Цц-4, Шб-17, Өо-19, Эх-19, Бусад газар-14 үүнээс өсвөр насны 15-19 насны-/20/ байна. Трихомониаз -41, Харьяаллаар нь авч үзвэл : Бо-2, Мо-3, Но-1, Хб-1, Хх-1, Цц-3, Шб-5, Өо-12, Эх-5, Бусад газар-8 үүнээс өсвөр насны 15-19 насны -/11/ тус тус эзэлж байна.

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч О Хандармаа, Ш.Нарандалай

2025 оны 7 сарын 4

Эрт илрүүлгийн мэдээ 2025.6сар																	
Эмнэлгийн нэр		Артерийн даралт өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь
		хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	
1	Баяндалай	834	144	17.3	585	93	15.9	501	508	101.4	97	47	48.5	301	97	32.2	43.0
2	Баян-овоо	797	181	22.7	931	173	18.6	951	318	33.4	79	17	21.5	251	85	33.9	26.0
3	Булган	947	40	4.2	947	40	4.2	979	40	4.1	96	22	22.9	387	198	51.2	17.3
4	Гурвантэс	2922	968	33.1	1860	794	42.7	1930	507	26.3	318	55	17.3	1423	184	12.9	26.5
5	МандалОвоо	665	287	43.2	665	290	43.6	755	262	34.7	74	0	0.0	175	76	43.4	33.0
6	Манлай	978	505	51.6	857	443	51.7	1132	613	54.2	139	62	44.6	403	186	46.2	49.6
7	Номгон	1089	93	8.5	751	86	11.5	1181	164	13.9	88	24	27.3	310	58	18.7	16.0
8	Ноён	877	536	61.1	586	425	72.5	876	614	70.1	97	44	45.4	336	183	54.5	60.7
9	Сэврэй	646	392	60.7	440	283	64.3	814	123	15.1	90	26	28.9	291	60	20.6	37.9
10	Ханбогд	2700	295	10.9	514	191	37.2	2625	563	21.4	1970	97	4.9	1330	201	15.1	17.9
11	Ханхонгор	918	152	16.6	616	143	23.2	970	374	38.6	94	93	98.9	321	192	59.8	47.4
12	Хүрмэн	880	480	54.5	634	586	92.4	780	238	30.5	87	25	28.7	262	152	58.0	52.8
13	ЦогтОвоо	1079	270	25.0	640	288	45.0	1175	526	44.8	111	8	7.2	345	136	39.4	32.3
14	Цогтэций	2800	135	4.8	2000	115	5.8	3000	696	23.2	375	11	2.9	1550	12	0.8	12.5
Сумын дүн		18132	4478	24.7	12026	3950	32.8	17669	5546	31.4	3715	531	14.3	7685	1820	23.7	25.4
15	Шимбилэг	3116	1147	36.8	2409	1156	48.0	3188	694	21.8	684	126	18.4	1920	742	38.6	32.7
16	ӨнөОрших	3116	408	13.1	2490	277	11.1	2527	1157	45.8	320	72	22.5	1020	398	39.0	26.3
17	Энхийнхүслэн	3052	1363	44.7	2962	1844	62.3	2105	460	21.9	407	111	27.3	1534	623	40.6	39.3
Өрхийн дүн		9284	2918	31.4	7861	3277	41.7	7820	2311	29.6	1411	309	21.9	4474	1763	39.4	32.8
Нийт дүн		27416	7396	27.0	19887	7227	36.3	25489	7857	30.8	5126	840	16.4	12159	3583	29.5	28.0
6 сарын		27416	7396	27.0	19887	7227	36.3	25489	7857	30.8	5126	840	16.4	12159	3583	29.5	28.0